El Sanatori

Olost

Ubicació

Comarca:	Lluçanès
Lloc/Adreça:	Sector central del terme municipal
Emplaçament	A 150 metres de la carretera BV-4405, punt quilomètric 2'800

Coordenades:

Latitud:	42.00626
Longitud:	2.0872
UTM Est (X):	424411
UTM Nord (Y):	4650874

Classificació

Número de fitxa	08149 - 25
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani
Segle	XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Observacions protecció:	Normes subsidiàries de planejament d'Olost, 1992.
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. cad.: 006A00005
Autoria de la fitxa	Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa:	dj., 21/02/2008 - 01:00

Descripció

El Sanatori està situat en un petit pla delimitat per la carretera BV-4405 i travessat pel torrent de Rexach, uns 200 metres a l'oest de Pecanins.
Es tracta d'un antic sanatori que s'ha habilitat modernament com a habitatge, conservant el volum central, eliminant l'ala est de l'edifici original i transformant l'ala oest en estructures d'usos agropecuaris. Està bastida amb murs de càrrega de totxo massís d'uns 15 centímetres d'amplada, completament arrebossats, i amb les cantonades delimitades amb maó. Consta de planta baixa, primer pis i golfes i està coronada amb una teulada de doble vessant amb aigües a les façanes laterals.
La façana principal, orientada al sud, mostra una distribució d'obertures simètrica. A la planta baixa hi ha un portal emmarcat amb maó amb una finestra a cada costat, també emmarcada amb maó. Al primer pis hi ha una galeria central amb un balcó, reformat amb formigó, a cada costat. A les golfes hi ha un balcó central reformat amb formigó i una finestra emmarcada amb maó a cada costat.
La façana est té un cobert bastit amb obra vista adossat. Pròpiament a la façana s'observa un tram del mur d'obra vista, que indica el lloc on s'adossava l'ala est de l'edifici, i cinc finestres de nova obertura, dues al primer pis i tres a les golfes.
La façana nord conté a nivell de planta baixa cinc finestres, dues de nova obertura i tres emmarcades amb maó, tot i que dues d'aquestes estan tapiades. Al primer pis s'observa com s'ha transformat el model original, amb quatre finestres emmarcades amb maó actualment tapiades, per tres de nova obertura. A les golfes hi ha quatre finestres emmarcades amb maó, una de les quals tapiada.
La façana oest conté un cobert adossat i quatre finestres, dues de nova obertura al primer pis i dues emmarcades amb maó a les golfes. Adossada a l'oest del cobert hi ha una pallissa allargada bastida amb obra vista que originalment era l'ala oest del Sanatori.

Història

El Sanatori es va construir a principis del segle XX, en un moment en que la tuberculosi era freqüent i es començava a tractar amb el clima. Per a la seva creació es va constituir la Junta del Sanatori, formada per dos metges, un dels quals era el Dr. Girona, i el Sr. Masó, propietari de la Vila i principal impulsor econòmic del projecte. La construcció del Sanatori es va fer aproximadament entre els anys 1906 i 1910, i la inauguració va ser l'any 1911, tot i que no es va fer oficialment fins 1913, just després d'unes reformes a l'edifici.
Durant els primers anys de funcionament del Sanatori els principals responsables eren el doctor Girona, que n'era el director-metge, i els doctors Reventós i Darder, que portaven la part científica. Les experiències del Dr. Reventós a l'Hospital Clínic de Barcelona i al Sanatori d'Olost van portar-lo a publicar un llibre l'any 1920 anomenat "El pneumotòrax artificial" i el Dr. Darder també va publicar els seus avanços en les primeres etapes per a obtenir la tuberculina, base de la prova del Mantoux, a la revista "Therapia".
Entre els anys 1915 i 1916 es va dur a terme un canvi de personal ja que el Sr. Masó volia portar el control directe de tot el procés. D'aquesta manera van passar a dirigir el Sanatori el Dr. Pons de Barcelona i el Mn. Soler d'Olost. Tot i així la mala administració del Sanatori va provocar que aquest acabés tancant definitivament entre finals del 1917 i principis de 1918.
Actualment l'edifici s'ha transformat en masia, conservant el volum original, eliminant l'ala est de l'edifici i adaptant per a usos agropecuaris l'ala oest.

Bibliografia

ALTIMIRAS, Jacint (1990). " El sanatori català d'Olost de Lluçanès. Aproximació històrica" dins la revista Gimbernat: revista catalana d'història de la medicina i de la ciència, vol. 14, any 1990.